

ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା

SHIRAKI

www.open.ge

გამოღის 1937 წლიდან
დაღიუფლის ცენტრის მართვისა და განვითარების განხატი

Nº28 (9.593)

27 ՈՅԼՈՒՏ- 3 ԿՑՎՈՒՑԻՐ 2013 ԵՎՀՈ

ფასი: 50 ლარი

ყოველკვირაული გამოცხა

ახალი ტექნიკა და ინგენირინგის საბაზო ბაღებში

Հայր կողեզ բամբակնիմը տպու նոն, րուգեսաւ դաշտավայրուն մայնու- կովալութերտ քամբեցոնի տատիռոր- չեց գայլերդա, րոմ ჩիզեն բառոնի ծագա-ծալեցի միշտունու գաճասախ- ճու գայլեցին մշտունու շեմքեց, գլուխ Են- շրջուն ծագա-ծալեցին ընթափո- ւաւու և մատու նուզենդարութացու ձագից բուռա, մուսակլոյնի գումա նանոլմա, Տուսարունու մուշեցազ, ամ ամեաւս ցէցու տալուու մեշեց. մատու նարմունց գայլեազ, մորմ հյեպոնու ստացազ ածախ մոտա- շրունին մուսակլոյն բամբակնիմը տպուն Շեսամլութելու ոյներու, յև պայլացուրու ընալութագ կլուցունո- յու. Ցայէրու, յուրնմշտունունի սկրյ- րուունուն ածլութիրդա գամշեցելու սպազ, դասմիշշրուն և պայլաւ դասանու, րոմ մոտու, րո- մելու գայլունուտուզու հայլացընց լու գաելածատ, ընալութագ ոյցու. ամ նանոյնու, գուգա ըրտելու պայաւա ժարդա նարմունու մանցուրու մա- րեցըն “ լա լաշրննենդու պայլա, րոմ ոյ սայմես ցալուու և սայու- տա եկուունու” միշտունու եկումել- քանյուռուն, տուրմու սայմառու ծեցրու սայմուն ցայտեց մայունու մայունու սայմուն ցայտեց պայունունի, մի Շեսամլութերտ նայլութուաւ յու, րասաւ նոնամորութենու ծեցրա գուգու տանեցուու յու “ ըշը” ոյ ար “ ար” պայտեցնեց. Ցայէրու սաեթից, րասաւն նոնամորութենու եկումելքանուն մայունու տպուն 58 000 լարու գամուպ ծալեցին արտայէլունցին և նուզենդարութաւունուտուզուն, մայրամ ևս նացունեն, րոմ արւ տանեա գու- մուցը սայմուն ցասացրելունու և նուզենդարութաւունուն նասանուն մանե- շելուու պայրանաւ ցայտեցու, արտայ- առունուն հուն նումունուն լայտան

ଫଲ୍ଗୁନୀ ପାତ୍ରଙ୍କିଳୀ ମହିନେ ପାତ୍ରଙ୍କିଳୀ

33. 5

പാഠാല്ലം പാഠാല്ലം

ନୀତିବିଜ୍ଞାନୀ, ରାଜମେଲ୍ଲାଙ୍କ, ପାଦପାଦିତ ମହାନ୍ତିର

የኢትዮጵያውያን
ቃድሮች የሚያስፈልግ ስርዓት

- ასალი ცეცორისასია
 - სამართლებრივი აქტები
 - აუცილოები
 - თელერი - ყველაფერი
 - მხოლოდ ჩვენთან!

C M Y K

გზის მასშტაბური სამუშაოები მინისტრმა მოიხახულა

რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა დავით ნარმანიამ, დედოფლისწყაროს გამგებელთან ერთად, ულანოვება-ბილბე-გამარჯვებისა და წნორი-დედოფლისწყარო-ქვემო ქედის საავტომობილო გზებზე მიმდინარე მასშტაბური სარეაბილიტაციო სამუშაოები მოინახულა.

ულანოვება-ბილბე-გამარჯვების საავტომობილო გზის მონაკვეთის რეაბილიტაციის პროექტით გათვალისწინებულია გზის საფუძვლის შეკეთება და სავალი ნაწილის ასფალტ-ბეტონის საფარით მოწყობა. ასევე, კოუვეტების,

ეზოში შესასვლელების, ტროტუარების, ავტოპავილიონებისა და საცემავლო ბილიკების მოწყობა. ამასთან, შეკეთდება არსებული და მოწყობისა ახალი წყალგამტარი მილები, დამოწაუდება საგზაო ნიშნები და მოინიშნება გზის საცალი ნაწილი.

აღნიშნული გზის რეაბილიტაცია მაღარის, ულანოვების, ბოდებისა და გამარჯვების მოსახლეობას გადაადგილების პრობლემას მოუგვარებს. მეორე — წნორი-დედოფლისწყარი-ქვემო ქედის საავტომობილო გზის 8-კოლომეტრიან მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები გზის სავალი ნაწილის განახლებასა და ხელოვნური ნაგებობების მოწყობას, გზის მიერთებებისა და ეზოში შესასვლელების შეკეთებას ითვალისწინებს.

ასევე, მოწყობა ახალი ავტოპავილიონები. აღნიშნული გზა სოფელ არხალეკალოსა და ქვემო ქედზე გადის, თუმცა, ამავე გზით ახლომდებარე რამდენიმე სოფლის მოსახლეობაც ისარგებლებს. რივეზ პროექტის ჯამშირი ლირებულება 13 მილიონი ლარია. სამუშაოები დედოფლისწყარი-ქვემო

ქედს გზაზე მიმდინარე წლის სექტემბერში დასრულდება, ხოლო ულანოვება-ბილბე-გამარჯვების გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულება 2014 წლის განახტელისთვისაა დაგეგმილი.

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებლის ირაკლი შიოლაშვილის განმარტებით, 22 კილომეტრიანი გზის რეაბილიტაციის დედოფლისწყაროსთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს, რადგან მოსახლეობა ამ გზით დედაქალაქ უკვშოდდება.

დავით ნარმანიამ აღაზანზე ნაპირსამაგრი სამუშაოებიც დაათვალიერა

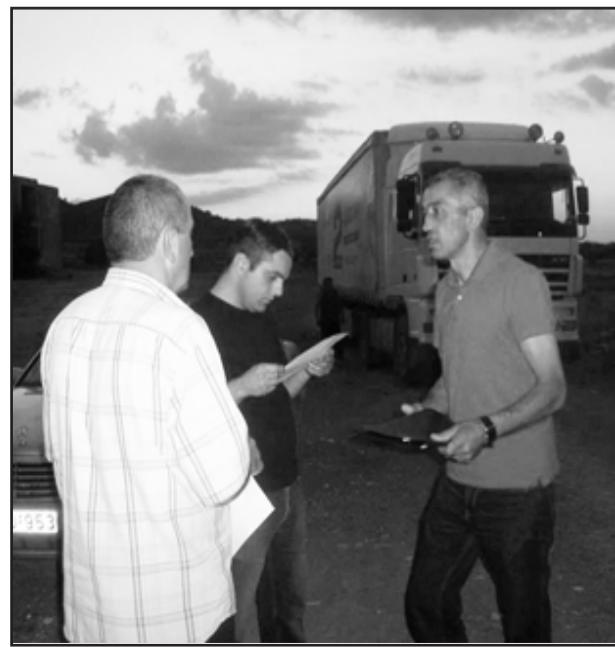
საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრმა დავით ნარმანიამ, დედოფლისწყაროს გამგებელთან, ირაკლი შიოლაშვილთან ერთად, საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვარზე, მდინარე ალაზანზე მიმდინარე ნაპირსამაგრი სამუშაოები მოინახულა. დავით ნარ-

ტება საქართველოს ტერიტორიის 200 ჰექტარზე მეტ მინას, რომელიც, წყლის მოვარდნის შემთხვევაში, მთლიანად ჩამოიშლება და საქართველოს ტერიტორიის მოწყდება. რეგიონული განვითარების სამინისტროს საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა პროექტის განხორციელება 2013 წლის მასში დაწყო. ამჟამად სამუშაოები კაკლისყურის ტერიტორიაზე მიმდინარეობს. ხდება ქვანაყარი ბერმით სუსტი ადგილების გამაგრება, რათა წარცევითი პროცესი შეწერდეს. კაკლისყურეში სამუშაოები ერთ კვირაში დასრულდება, რის შემდეგაც მომდევნო თორი მონაკვეთის წაპირება დაიწყება. მთლიანობაში, უნდა მოხდეს 15 ათასი კუბომეტრი ფლეთილი ქვის კარიერში დამუშავება და ამ მასლით მდინარე ალაზნის სანაპირო ზოლის გამაგრება. სამუშაოებს ადგილზე კომპანია „გზა 2008“ ანარმოებს, რომელსაც 80-ზე მეტი ადგილობრივი მუშა ჰყავს დასაქმებული. პროექტის ჯამშირი ლირებულება 1 მილიონ ლარამდეა. ალაზნის წაპირება განვითარების მიმდინარე წლის ნოემბერში დასრულდება.

მაგდა პორიაშვილი, რეპიონელი ბანკის დამსახურებელი კარგავს. ალაზნის სანაპირო ზოლის გაუმაგრებლობის შემთხვევაში, საფრთხე ემუ-

სოფელ ფიროსეანი ცენტრალი რეზიდენციის სისტემა ყველა რეაცია დაიხერხება

დედოფლისწყაროში დაიწყო საპილოტე პროექტი „სოფელ ფიროსეანის გასარწყავება, წვეთოვანი სისტემის გამოყენებით“. სოფელში წვრთოვნი წყრივის 150 კომპლექტით დატვირთული ტრაილერი შევიდა, რომელსაც დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ირაკლი შიოლაშვილი, სოფელ ფიროსეანის მოსახლეობასთან ერთად დახვდა. გამგებლის თქმით, ტვირთს სოფლის ყველა იმიდებს.

ფიროსიდის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობით კონსილიუმი „CLOWNS“ საქართველოში ახორციელებს USAID-ის მიერ დაფინანსებულ პროგრამას „ბუნებრივი რესურსების ინტეგრირებული მართვა საქართველოს წყალშემკრებ აუზებში“. პროგრამა მოიცავს მდინარე რიონის, ალაზნისა და ივრის აუზებს, ამიტომ მასში დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტიცა ჩართული.

პროგრამის მიზანია გაუმჯობესდეს მოსახლეობის მდგომარეობა და გაზარდოს მისი სოციალურ-ეკონომიკური სარგებელი წყლის მიწოდების, სანიტარიული პირობების გამუშავებელების, ეკოსისტემების დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვის პრინციპების დანერგვის გზით. აღნიშნული პროგრამის ფარგლებში დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში 10 საპილოტე პროექტი გახსორციელდება, დონორმა უკვე დაამტკიცა 3 პროექტი

ისტორია, რომელსაც დრო ვერ წაშლის

სოფელ ხორნაბუჯის ტერიტორიაზე, იქ, სადაც ადრე რუსული საბავშვო ბაღი იყო და ახლა ეპარქიის რეზიდენციაა, დიდობრობის ხევბით გადაბურულ ეზოში შენიშვნავთ პატარა რუსულ სახლს, რომელსაც დღეს „ხალხთა მეცნიერობის მუზეუმი“ ჰქვია, უფროსი თაობები კი მას ნერვოლოდოვის სახლად იცნობენ. ერთი შეხედვით უბრალო და რამდენიმე ოთახისგან შემდგარ, ერთსართულიან მოკრძალებულ შენობას დიდი ისტორია აქვს. ის, სავარაუდოდ, მე-19 საუკუნის

ოციან წლებში აშენდა და აგერ, უკვე
საუკუნეა, დგას, როგორც კულტურუ-
ლი ცენტრი თრი ერთმორნბმუნე ერისა
- რუსების და ქართველების. ეს სახლი
გახლდათ ერთის მხრივ საქართველო-
ში გადმოსახლებული პროგრესულად
მოაზროვნე რუსი და ქართველი ინტე-
ლიგენციის თავშეყრის ადგილი, მათი
აზრთა გაზიარების, კამათის, ფიქრისა
და ოცნების მთავარი ადგილი. აქ 25
წლის მანძილზე იკრიბებოდნენ დეკა-
ბრისტები, მრავალი მოწინავე იდეა იმ
პერიოდში სწორედ აქ იბადებოდა. მათი
ხშირი სტუმრები იყვნენ ალექსანდრე
ჭავჭავაძე, გრიგოლ ორბელიანი, 2 წე-
ლინადს ცხოვრობდა აქ ლევ პუშკინი,
ცნობილი რუსი პოეტის ალექსანდრე
პუშკინის ძმა, დიდად განათლებული
პიროვნება, რუსეთის ისტორიის მცოდ-
ნე და მკლევარი. სწორედ მან მისცა
განათლება ოჯახის დიასახლისს, მშვე-
ნიერ კატენკას. აქ ხშირად უნახავთ
რუსი პოეტი რაევსკი, პოეტი როზენ-
ჟაიმი, 1829 წელს ამ სახლს სწვევია
თვით ალექსანდრე პუშკინი, ცოტა მო-
გვიანებით კი - მიხეილ ლერმონტოვი.
ამბობენ, კატენკა, გარკვეულწილად,
თამარის ხატებაა მის „დემონში“, ხოლ
ძელას ნაკვეთების აღწერაში პოემი-
დან „ჩვენი დროის გმირი“ სწორედ
კატენკას გარეგნობა იკვეთება. 1859
წელს კატენკასთვის ვიზიტი გაუკე-
თებია ცნობილ ფრანგ მწერალს ალექ-
სანდრე დიუმას (მამას). სწორედ ამ
ეზოში, სადაც ასეთ დიდ და დიდებულ
ადამიანებს ფეხი დაუდგამთ, ხალხთა
მეგობრობის მუზეუმის თანამშრომლე-
ბმა კიდევ ერთი ლამაზი ღონისძიება
გამართეს.

- „აქამდე გაჩუმებულები ვიყავით,
თავს ვიკავებდით წინა მთავრობას

თვალში არ შევეჩხიროთ და, საერთოდაც, „რუსეთუმეობის“ ბრალდებით სულ არ გაგვაჟქმონო. მაღლობა ლმერთს, დღეს კულტურული მემკვიდრეობის ფასი იციან და ჩვენც აემოქმედდით. განვახალეთ ექსპოზიცია, რომელიც ჩამოხსნილი გვქონდა. ექსპოზიციის გახსნის დღეს, თითქოს სიძოლურად დაემთხვა, სტუმრად მოვიდნენ ცოლ-ქმარი გერმანიდან. ცოლი ქართველი გახლდათ, ანდრონიკაშვილების ქალი, ხოლო ქმარი - პაიდელ-ბერგი, რომლის წინაპარიც ნიუგოროვდის დრაგუნთა პოლკის (ეს პოლკი იდგა დღევანდელ ყარლაჩში) მოძღვარი ყოფილა. ისინი თავითი წინაპრებით და ფესვების კვლევით არიან დაინტერესებული. უფრო ადრე გერმანიდან იყო ასევე პოლონეთის აჯანყების მონაწილეთა შთამომავალი, რომელიც თავისი წინაპრის ცხოვრებით იყო დაინტერესებული. სამომავლოდაც ბევრი გეგმა გვაქვს. გვინდა, გავსხნათ მუზეუმთან არსებული მოსწავლე-ხალგაზრდობის სახლი ხორნაბუჯელი ბავშვებისთვის, სადაც გვეჩნება წრები, ვასნავლით ქართველი და სხვა ერების ხალხური რენცის სახეობებს, საქართველოს და აკვკასიის ხალხთა ისტორიას, მოვაწყობთ სხვადასხვალინისძებას, -თქვა ჩვენთან საუბარში მუზეუმის დირექტორმა ქეთევან მჭედლიშვილმა.

An exhibition panel on the left contains text in Georgian and English about the Soviet era. To its right is a wall displaying several framed portraits of Soviet leaders, including Stalin, Khrushchev, and Brezhnev.

თემაზე თვით
მუზეუმის დი-
რექტორ მარია
ქეთოვან მჭე-
დლიშვილმა
ისაუბრა.
სიძნოლე-

ით, აღმასვლითა და დაღმასვლით სავა-
სე ცხოვრება გაიარა გრიგოლ ივანეს
ძე ნერივოლოდოვმა. ეს სახლიც სწორედ
მას ეკუთხნიდა - ნიუეგორიოდის დრა-
გუნთა პოლკის ოფიცერს, რომელიც
ყარაღაჯში და შემდეგ დედოფლისნება-
როში 1822 წელს გამოჩნდა. 40 წლის
გრიგოლს მოესწრო დიდი, რთული და
თავგადასავლებით აღსავს გზის გა-
ვლა, მრავალი ჩინის მიღება და მათი
დაკარგვაც. იგი დაიბადა 1781 წლის
ქ. იზრუმთან ეს ქალაქი სასაზღვრო
ზოლში იყო, ამიტომ ბავშვი იზრდე-
ბოდა მესაზღვრეებთან. მამა ადრე

დაკარგა. 14 წლის უკვე ეგერთა მექენეს პოლკში მსახურობდა და იყო ბიძის მეურვეობის ქვეშ. (დედის მხრიდან) ოთხ წელიწადში ოფიცრის ჩინით მონაწილეობას იღებდა სუვოროვის არმის ე. წ. „იტალიურ სვლაში. “

იტალიაში ნებრვოლოდი-
ვი მონაწილეობას იღებდა
ბრძოლებში სუვოროვის
სარდლობით, მასთან ერ-
თად გადადიოდა ალპებ-
ზე და „ეშმაკის ხიდზე“.
არაერთხელ დამსახურა

სახელმოვანი სარდლის მადლობა. ამ პერიოდში იგი უკვე პორუტჩიკია და მიღებული აქვს ანნა მეორის ბრილიანტის სარისხი.

მისი შემდგომი ჩამოქვეითების ამბ-
ვი დღემდე ბურუსითაა მოცული, თურ-
მე თვითონაც არიდებდა თავს ამ სა-
კითხზე საუბარს. ოჯახის გადმოცემით
ეს იყო საბედისწერო დუელი ადამიან-
თან, ვინც თითქმის ძმად ეკუთვნოდა.
დუელის შემდეგ იგი გადასახლეს ქ. ქოლუში. კოლუდან იგი გაიქცა პანო-
ვერში, იქიდან კი გადავიდა ინგლისში.
გრაფმა ვორონცოვმა, რომელიც იმ
დროს იყო სრულუფლებიანი მინისტრი
ინგლისის სამეფო კარზე, დააბრუნა-
რუსეთში და გამოითხოვა სრული შენ-
ყალება მისთვის იმპერატორ ალექსან-
დრესაგან.

1803 წლიდან ნერვოლოდივი ირკუტსკის მე-20 ეგერთა პოლკში იგივე ჩინით. ამ პერიოდს ეკუთვნის მისი პირველი რომანტიკული სიყვარული და ქორწინება ერთ-ერთ პოლონელ მაგნატის ქალიშვილზე, გრაფინია ტიმევეგიჩზე. შემდეგ დგება ისევ შეუწყვეტელი ლაშერობების პერიოდი. 1813 წელს იგი ისევ პავლოგრადის ჰუსართა პოლკშია, მაიორის ჩინით. ეს პოლკი შედიოდა პლატოვის „მფრინავ კორპუსში“ ფრანგურტთან ბრძოლაში ნერვოლოდოვმა მიიღო ნებ. ვლადიმერის მე-4 ხარისხის ორდენი. უცნაური ბედი კვლავ სდევს ნერვოლოდივის ბრწყინვალე კარიერას. საფრანგეთიდან დაბრუნებული იგი გადაჰყავთ ფინეთის დრაგუნთა პოლკში, სადაც კვლავ თავს გადახს.

და ფრიად
უსიამოვნო
ისტორია:
მან თა-
მაშში გა-
ფლანგა 17.
000 მანეთი
სახელმწი-
ფო ხაზი-
ნიდან. ამ
ფაქტი ის
გამო იგი
კვლავ ჩა-
მოაქვეითეს
რიგითაც.
გაითვა-
ლისწინებს
რა მისი

ჭრილობა და არნაცული გმირობები, იმპერატორმა ალექსანდრემ ბრძანა ნებზოლოდოვი გადაეყვანათ კავკასიაში, ნიუეგორიოდის დროგუნთა პოლკში (რათა გამოესყიდა თავისი დანაშაული) ყარაღაჯში. აქ ყოფნისას იგი უბრალო დრაგუნია, ჩამოსვლისთანავე ის ჩაება ექსპედიციებში თავადი ერისთავის ხელმძღვანელობით.

ოთხი წელინადი იგი მეთაურობდა კაზაკების რაზმს. შემდეგ ერმაოლოვმა მოითხოვა მისი სრული შენყალება და მალე ნიჟეგოროდის პოლკს დაუბრუნდა მაიორის ჩინით, სუვოროვისა და პლატოვის ძველი ორდენებით.

მავლები დღესაც ცხოვრობენ ლენინ-გრადში.

ეკატერინას შეილიშვილი გრიგოლ
თევდორეს ძე ნერვოლოდოვი-სწერს
ნერვოლოდოვის ცხოვრების მკვლევა-
რი ლესნოვი-არავის აკარებდა სკივრს,
სადაც თავმოყრილი იყო ნიგნები, ხე-
ლნანერები და გამოჩენილი პიროვნე-
ბების მიერ მისი ბებისთვის მიძღვნისი
ლექსები და ნივთები. მხოლოდ მცხო-
ვრებლები ამბობენ, რომ ეს სკივრი
ჩამარულია ძველ ჭაში უზარმაზარი
კავლის ახლოს. ზოგი ასახელებს სხვა
ადგილს. ასე რომ, მოჭედილი სკივრის
საიდუმლოება კვლავ ამოუხსნელია.
ცხოვრება გრძელდება და ჩვენ ვე-
ფლის სამოწმენოში; უნდა ჩაიტაროს

ლით ათალ აღმოჩენების და ხარატე-
ბულ მეცნიერულ კვლევებს.
მეორე თემა განვალიკო მუზეუმის

სეპტემბრის უკან გამაცემით უკავშირი საქართველოს მთავრობა მართვა ბაგამოვილმა. მან საინტერესოდ წარმოადგინა არწივის ხეობის ფლორია და ფაუნა წელიწადის ოთხივე დროს: „არწივის ხეობა“ მდებარეობს ქალაქ დედოფლისწყაროდან 3 კილომეტრში. კანიონის ტიპის კირქვიანი კონგლომერატები კავკასიონის ქედის და აღაზნის ველის ფონზე საოცარი სილამაზის მქონე ლანდშაფტებს ქმნის. მისი ფართობი 100-ჰას არ აღემატება. ხეობა წარმოადგენს დედოფლისწყაროში არსებული ოთხი მუდმივი მოქმედი წყაროს წყალშემკრებს, რომელიც ძალას იკრებს და ულამზეს ჩანჩქერებად იღვრება მწვანეში ჩაფლულ კირქვიან კლდეებზე. წყაროს წყლის მუდმივი მდინარება კირქვიან ხეობაში განსაკუთრებულ კლიმატს ქმნის. ზაფხულში აქ ყოველთვის სიგრილეა, ზამთარში კი სითბო. წყლისა და სითბოს სიუხვი მცენარეების მრავალფეროვნებას უწყობს ხელს. ლიანებით და მხვიარა მცენარეებით გარშემორტყმული ხეები და უზარმაზარი კირქვიანი ლოდები ტროპიკული ტყის იმიტაციას ქმნის. ფრინველების გალობა და ლოდებზე მოჩუქრებები წყლის ხმაური საოცარ იდილიას აკრძნობინანს აუმოალიირებილს.

მცენარეული საფარი არწივის ხეობაში მართლაც გამორჩეულია. აქ შეეხვდებით, როგორც მაღალმთის, ასევე ჭაობის და უდაბნოსოფის დამახა-სიათეშე მცენარეებსაც კი. მათგან აღსანიშნავია ორყაუზი ენდემური სახეობა „კახეთის მაჩიტა“ და წიწვოვა-ნი მცენარე „ბიოტა“. მაჩიტას ფესვები პირაპირი კირქვიანი კლდის უწვრილეს ნაპრალებში პოულობს აუცილებელ სი-ნესტეს. ხორციანი, მწვანე ფოთლებით და საოცრად ნაზი თეთრი ყვავილებით დახუნძლული პანია ბურქი სიცოცო-ხლის უნიკალურ ფორმათა რიცხვს მიეკუთვნება. ბიოტა კი ჯერ კიდევ იმ დროიდან შემორჩა, როდესაც შავი და კასპიის ხეობის კლდეები კუნძულებად იყო ამოზიდული ზღვაში. მეცნიერთა ვარაუდით სწორედ ამ ზღვის ტალღე-ბმა მოიტანეს ბიოტას თესლი ამ ად-გილებში. არწივის ხეობას მსოფლიოში ულამაზეს ყვავილად აღიარებული

fondi qar Tus saCuqar i - Wi daobi s ar ena ar xi l oskal os

დედოფლის სწაროს მუნიციპალიტეტის გმიგეობის და ქართული ჭიდაობის ფედერაციის ძალისხმევით, სოფელ არხილოს კალიში, საჯარო სკოლის მიმდებარე მოედანზე ქართული ჭიდაობის არენა შენდება. ასანყობი კონსტრუქცია მუნიციპალიტეტს საჩუქრად ფონდმა „ქართულ“ გამოიყვანა. როგორც

„შირაქმა“ გაარკვია, არენა მთლიანად რეინის კონსტრუქციებით იწყობა, დასრულებული მოედანი კი დაახლოებით 800-მდე მაყურებელს დაიტევს. კონსტრუქცია მოენცობა ნირიულად, მისი გარე დიამეტრი 24 მეტრია, საჭიდაო აფეთქილი კი 100 მ კვ-ია.

არენის მოსაწყობად შესაბამისი ადგილის შერჩევა მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობამ რამდენიმე კვირით ადრე

დაიწყო. საბოლოო ჯამში შეთანხმდნენ, რომ საჭიდამ მოედნის მოსაწყობად, ცენტრალურ მაგისტრალზე სკოლის გვერდით მდებარე ადგილი ყველაზე ხელსაყრელია და მისი მდებარეობაც რამდენიმე სოფლისთვის მისაღებაა.

ადგილი, სადაც ამჟამად არენის მონტაჟი მიმდინარეობს, საჯარო სკო-

ლის გვერ-
დით, სპორტუ-
ლი მოედნის
დასაწყისში
მდებარე კა-
ლათბურთის

რომ ამ საჩუ-
ქრის არხი-
ლოს კალოში
გადამისამარ-
თების მთავა-
რი პრინციპი
ის იყო, რომ
კახა წიკლაუ-
რის სახით ამ
ზონას ჭიდაო-
ბის საუკეთესო
სპეციალისტი
ჰყავს.

ရိုက်ချော်
ဒုတိယ ပိမ့်သာ၊ ရှင်မ
မန်ခြင်တော်လွှဲ
ပေါ်မရဖူးမျှ
နောက် အလုပ်

„ქართუ“-ს წარმომადგენლებს, ისე დე-
დოფლისწყაროს გამგებელს.

დედოფლისნეაროს მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობას და ფონდს ასეთი საჩუქრისთვის მაღლობას უხდიან ადგილობრივი მცხოვრებლებიც. მათი განცხადებით, ქართული ჭიდაობის არენა ახალგაზრდებში ჯანსაღ ცხოვრებას ხელს შეუწყობს და ისინი მომავალში სხვადასხვა ტურინიებში უკვე კარგად მოზადებულები მიიღებენ მონაბილეობას. მოსახლეობის თქმით, აქამდე სოფელში არ იყო საჭიდაო არენა, ან რაიმე სახის სპორტული დარბაზი, როს გამოც სპორტსმენებს ვარჯიშის საშუალება არ ეძლეოდათ.

ილია გარეტყოფლის ვილი

ისტორია, რომელსაც დრო ვერ წაშლის

(მეოთხე გვერდიდან)

კალვარიის რამოდენიმე
სახეობაც ამშევნებს. აქვე შევხვდებით იფნურას, ველურ მიხაკს, უსამინს და სხვა გამორჩეული სილამაზის ყვავილებს. ტყისშემქმნელი სახეობებია რცხილა, იფნა და ქართული მუხა. მრავლადა და შეინდი, კვრინხისი, მაყვალი, შავი და ნითელი კუნელი. აქა-იქ კონახურის ბუჩქებსაც შევხვდებით: სამხრეთ ფერდობებზე ძეგვის ბუჩქებს აშკარად დაუჩინარავს სხვა მცენარეულობა. არწივის ხეობაში წლის ყველა დრო მშენიერია. გაზაფხული ყვავილების ნაირგვარობით გხიბლავს. იგითა და ენდელებით შემკული

ყრანტალი არღვევეს ხანდახან
თოვლივით ჩამოწოლილ სიჩუ-
მეს. თეთრში გახვეულ კლდეებს
აღაგ-აღაგ მარადმწვანე ფათა-
ლო და ღვია სამშვენისად მოსდე-
ბია. ხეობა კვლავ გაზაფხულის
მოლოდინშია.

ფრინველთა სახეობების სი-
მრავლით „არწივის ხეობის“ ბუ-
ნების ძეგლი, ბევრად უფრო
დიდი ფართობის დაცულ ტე-
რიტორიებსა არ ჩამოუკარდება,
ნლის სხვადასხვა დროს აქ 70-
მდე სახეობის ფრინველის ნახვაა
შესაძლებელი, საქართველოში
სიდიდით მეორე ფრინველით
ორბით დაწყებული, რომლის ფრ-
თაშლილი 2, 8 მეტრამდე აღწევს,

მა, განსაკუითრებით ახალგაზრდებმა არ იციან ბევრი რამ ამის შესახებ, თუმცა აქვე გეტყვით, რომ სნორედ იმ დღეს, როცა მუზეუმი ამ ღონისძიებას მართავდა, მას შემოუერთდნენ ახალგაზრდული კლუბის „გორდას“ წევრები, რომელიც ქალაქ დედოფლისნებაროს №1, №2, სამრეკლოს და ხორნაპუჯის საჯარო სკოლების უფროსსკლასელები ერთდებიან. მათ ამ დღეს, კლუბის ხელმძღვანელის ლელა ბილიაშვილის ინიციატივით ლაშქრობა მოაწყეს, სნორედ „არნივის ხეობაში“. დალლილი, მაგრამ უაღრესად ნასიამოვნები და შთაბეჭდილებით სავსენი ღონისძიებას შემოიაწოვნენ.

მეტა. ყველა ძალიან დავიღა-
ლეთ, მაგრამ ლირს დავიღალოთ
და ჩვენი ქვეყნის ლამაზი მთა-
ბარი ფეხით შემოვარით".

ლონისძიება შეაჯამა კულტუ-
რის და სპორტის ცენტრის დი-
რექტორმა
ნინო ბახუ-
ტაშვილმა:
„სამწუხა-
როდ, დღეს
პირველად
ვარ აქ და
ჩემთვის აღ-
მოჩენაა ეს
მუზეუმი.
დღეს ბევრი
რამ გავი-
თა ისახო-

ში. კარგი იქნება, თუ გამოინახება გზები და ეს სურათი მუზეუმში დაიდებს ბინას.

ლონისძება დასრულდა ალა-
ფურშეტით ლია ცის ქვეშ, დი-

ხოლო წინა 10 კე-ს აჭარბებს და
ლობებმძვრალათი დამტავრებუ-
ლი, რომელიც ერთ-ერთი ყვე-
ლაშე მცირე ზომის ფრინველთა
ჩვენს ქვეყანაში, მისი ზომა 9,
5 სმ-ს, ხოლო წინა რამდენიმე
ათეულ გრამს არ აღმატება.
ანიშნვის ღირსა ფრინ-
ველთა ისეთი სახეობები,
როგორიცაა: კლდის ლურჯი
შაშვი, ოფოფი, მოლალური,
ოქროსფერი კვირიონი, ჩიტბა-
ტინა, მწვანულა, კლდეცოცა,
დასავლური ბულბული, შავი
შაშვი, დიდი წინიგა, მგალობე-
ლი შაშვი. მათი ნარჩენი ძე-
ფერილობა და ტებილმოვანება
აქაურობას ზღაპრულ ელფერს
აძლიერს.

ისინი საუბრობდნენ არა მარტო ნანახით მიღებულ სიამოვნებაზე, არამედ გულდანცვეტილნი და ალმფოთებულნი ანშენავდნენ იმ არაკორექტულ დამოკიდებულებაზე ბუნების მიმართ, როცა ტერიტორიაზე დასათვალიერებლად შესული ადამიანები აპინძურებენ გარემოს, ტოვებენ ირგვლივ მიმობნეულ საჭმლის ნარჩენებს, ქალალდებს, რაც არა მარტო არასასამოვნო სანახავია, არამედ ჯანმრთელობისთვის მავნებელიცაა.

უფრო მეტად რომანტიკული
იქრი მისცა მას. ღონისძიებას
ესწრებოდნენ გამგეობის კულ-
ტურის, სპორტის და ახლოგა-
ზრდულ საქმეთა სამსახურის
თანამშრომლები და სამსახურის
უფროსი თამარ თამაზაშვილი,
კულტურის და სპორტის ცენ-
ტრის დირექტორი ნინო ბახუ-
ტაშვილი, კულტურის დარგის
თანამშრომლები და სხვა დაინ-
ტერებებული პირები.

ვია, პარადექ ჯაზომთელობისთვის
მავნეცელიკუა.

მოუწოდებულის ქ. დედო-
ფლისნუყაროს №1 საჯარო სკო-
ლის მე-11 კალსის წარჩინებულ
მოსწავლეს მარიამ გოგოშვილს:
„ჩემს თონაკლასელებთან ერთად
დღეს პირველად ვიყავი ექსკურ-
სიაზე „არნივის ხეობაში“ და ვნა-
ნობ, რომ აქამდე ვერ დავტკბი იმ
სილამაზით, რომელიც ამ ხეობას
უნიკალურს ხდის. მისი ჩანაწერ-
ები, მისი ფლორა და ფაუნა ძა-
ლიან მომხიბლავია. ყველა უზო-
მოდ კმაყოფილი ვართ, მადლობა
ლელა ხელმძღვანელს. აქვე არ
შემიძლია გულისტკივილით არ
აღვნიშნო, რომ დამთვალიერე-
ბელთა უპასუხისმგებლობით
ხეობა ეკოლოგიურად დაბინძუ-
რებულია, რაც თითოეულმა ადა-
მიანმა უნდა გაითვალისწინოს და
გაუფრთხილდეს იმ სილამზიეს,
რაც ღმერთმა ჩვენთვის გამოი-

ნაირა გორავვილი

